

A

Pedagógiai Programja
Helyi Tantervek – II.

Klasszikus zene
Vonós tanszak/Brácsa

Tartalomjegyzék

BRÁCSA.....	5
A brácsatanítás feladatai	5
Ismertesse meg a tanulókkal	5
Alakítson ki könnyed hangszerkezelést.....	5
A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen.....	5
Fordítson figyelmet.....	5
Előképző évfolyamok	6
1. évfolyam	6
Fejlesztési feladatok.....	6
Ajánlott tananyag.....	6
Követelmény	6
Az év végi vizsga ajánlott anyaga	6
Alapfokú évfolyamok „A” tagozat	7
1. évfolyam	7
Fejlesztési feladatok.....	7
Ajánlott tananyag.....	7
Követelmény	7
Az év végi vizsga ajánlott anyaga	8
2. évfolyam „A” tagozat.....	8
Fejlesztési feladatok.....	8
Ajánlott tananyag.....	8
Követelmény	8
Az év végi vizsga ajánlott anyaga	8
3. évfolyam „A” tagozat.....	9
Fejlesztési feladatok.....	9
Ajánlott tananyag.....	9
Követelmény	9
Az év végi vizsga ajánlott anyaga	9
4. évfolyam „A” tagozat.....	9
Fejlesztési feladatok.....	9
Zenei ismeretek.....	10
Ajánlott tananyag.....	10
Követelmény	10
Az év végi vizsga ajánlott anyaga	10
Alapfokú évfolyamok „B” tagozat	10
2. évfolyam „B” tagozat.....	10
Fejlesztési feladatok.....	10
Ajánlott tananyag.....	11
Követelmény:	11
Az év végi vizsga ajánlott anyaga	11
3. évfolyam „B” tagozat.....	11
Fejlesztési feladatok.....	11
Ajánlott tananyag.....	11
Követelmény	11
Az év végi vizsga ajánlott anyaga	11
4. évfolyam „B” tagozat	12
Fejlesztési feladatok.....	12
Ajánlott tananyag.....	12
Követelmény	13
Az év végi vizsga ajánlott anyaga	13
Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után	13
Az „A” tagozat végén	13
A tanuló ismerje	13
Legyen képes.....	13

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül).....	14
Művészeti alapvizsga követelményei	14
A vizsga részei	14
A vizsga tantárgya és időtartama	14
A vizsga tartalma	14
„A” tagozat	14
„B” tagozat.....	14
A vizsga értékelése	14
Továbbképző évfolyamok „A” tagozat	15
5. évfolyam „A” tagozat.....	15
Fejlesztési feladatok.....	15
Ajánlott tananyag.....	15
Követelmény:	15
Év végi vizsga ajánlott anyaga:.....	15
6. évfolyam „A” tagozat.....	16
Fejlesztési feladatok.....	16
Ajánlott tananyag.....	16
Követelmény:	16
Év végi vizsga ajánlott anyaga:.....	16
7. évfolyam „A” tagozat.....	17
Fejlesztési feladatok.....	17
Ajánlott tananyag.....	17
Követelmény:	17
Év végi vizsga ajánlott anyaga:.....	17
8. évfolyam „A” tagozat.....	18
Fejlesztési feladatok.....	18
Ajánlott tananyag.....	18
Követelmény:	18
Év végi vizsga ajánlott anyaga:.....	18
Továbbképző évfolyamok „B” tagozat”	19
5. évfolyam „B” tagozat.....	19
Fejlesztési feladatok.....	19
Ajánlott tananyag:.....	19
Követelmény	19
Év végi vizsga ajánlott anyaga	19
6. évfolyam „B” tagozat	20
Fejlesztési feladatok.....	20
Ajánlott tananyag.....	20
Követelmény:	20
Év végi vizsga ajánlott anyaga	20
7. évfolyam „B” tagozat	21
Fejlesztési feladatok.....	21
Ajánlott tananyag.....	21
Követelmény:	21
Év végi vizsga ajánlott anyaga	21
8. évfolyam „B” tagozat	22
Fejlesztési feladatok.....	22
Ajánlott tananyag.....	22
Követelmény:	22
Év végi vizsga ajánlott anyaga	22
Követelmény a továbbképző évfolyamok elvégzése után	23
„A” tagozat végén.....	23
A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül).....	23
A tanuló legyen képes.....	23
Rendelkezzék	23
Művészeti záróvizsga követelményei.....	23
A vizsga részei.....	23

A vizsga tantárgya és időtartama	23
Brácsa főtárgy	23
A vizsga tartalma	23
„A” tagozat	23
„B” tagozat.....	24
A vizsga értékelése	24
A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök.....	24

BRÁCSA

A képzés különböző fokozatain nyújt lehetőséget a tanulónak a hegedűről brácsára való áttérésre, de – a korábbi gyakorlattól eltérően – az abszolút kezdőnek is biztosítja a brácsatanulás lehetőségét.

A brácsatanítás feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- a hangszer lehetőségeit, irodalmát, történetét,
- a brácsa akusztikai sajátosságait,
- a hangszer hangolását,
- a hangszer és a vonó felépítését, részeit,
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket,
- a hangképzés főbb fizikai törvényszerűségeit,
- a gyakran előforduló ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást,
- a zenei alapkarakterekhez tartozó vonókezelést,
- a brácsairódalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- a vonós hangszeres család többi tagját.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést

- megfelelő vonóvezetést, balkéz–technikát,
- helyes, test-, hangszer- és kéztartást és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező brácsahangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- laza, egyenletes ujj- és kartechnikát,
- a kezek pontosan összehangolt mozgását.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- hangsorokat és hangzatokat különböző figurációkkal és szólamszámmal valamennyi húron és fekvésben,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujj- és vonógyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a különböző vonásnemek elsajátítására,
- a pizzicato–technikára,
- az üveghangok megszólaltatására,
- a megfelelő ujjrendek készítésére és a fekvések beosztására,
- a hangköz- és akkordjáték sajátosságaira,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a brácsa- és violinkulcsok folyamatos olvasásának kialakítására,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulókat a hangolásra és a legalapvetőbb hangszer–karbantartásra.

Előkészítő évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés kialakítása

- A foglalkozások anyaga: gyermekdalok, mondókák; a hangszeres játékot előkészítő mozgásgyakorlatok.

Készségfejlesztés

A hangszerjátékra való felkészítés fázisai

Előkészítő mozgások:

- a helyes testtartás kialakítása, tájékozódás a test és a végtagok térbeli helyzetéről;
- a helyes légzés felismerése, illetve kialakítása;
- a kar és kéz alapmozgásainak kialakítása, függetlenítése;
- a hangszer tartással kapcsolatos érzetek megfigyelése, gyakorlása.

A hangszerre irányuló mozgások gyakorlása (hangszer nélkül):

- emelés – ejtés (fej, kar, kéz, ujjak);
- közelítés – távolítás;
- súlyérzet;
- rotálás, tengelyfogás érzete;
- a brácsa elhelyezése.

A brácsatartás, vonófogás kialakítása:

- a hangszer pengetéssel való megszólaltatása;
- a vonóval való megszólaltatás elemi formái;
- a billentés, húrváltás, fekvésváltás játékos megalapozása.

Ajánlott tananyag

Paksa Katalin: Magyar népzene történet (Balassi Kiadó, 1999.)

Dobszay László: A magyar dal könyve

Dénes – Szászné Réger J.: Hegedű ABC

Szilvay: Színes húrok I.

Garlej–Gonzales: Méthode d'Alto Vol. 1. (Editions Henry Lemoine, Paris)

Alberto Curci: Tecnica fondamentale della viola, Parte Prima (Editoni Curci, Milano)

Dénes–Kállay–Lányi–Mező: Hegedűiskola I. (alt–kulcsban, kvinttel lejjebb)

Sándor–Járdányi–Szervánszky: Hegedűiskola I.

Követelmény

Alakuljon ki jártasság a tanult hangszeres mozgások megítélésében.

A megismert mozgások alkalmazása, szükség esetén tanári segítséggel.

Gyermekdalok: g–a–h–c–d (g–húr); d–e–fisz–g–a (d–húr) hangkészletben.

Játékos ismerkedés az alt–kulccsal.

Törekedjen a szép hangra és a tiszta intonációra. Ezek az első évfolyamba lépés feltételei.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egyéni fejlődéstől függően értékelhető keresztmetszet a hangszerkezelés alapelemeiről.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A helyes testhelyzet és hangszertartás kialakítása, a bal kéz helyezkedő műveletei (súlyérzet, hűrváltó mozgások, alkar–rotáció), a billentő mozgások kialakítása (lágú tenyérérzet).
- A fekvésjáték és vibrato előkészítése, ismerkedés a III. fekvéssel.

Intonáció a következő hangkészletekben:

- a–húr: a–h–cisz (c)–d–e
- d–húr: d–e–fisz (f)–g–a
- g–húr: g–a–h (b) c–d
- c–húr: c–d–e (esz)–f–g

- A helyes vonótartás (húron és húr fölött), a vonóvezetés érzetének kialakítása. Húrsík–érzet, vonóvezetés üres húrokon és húrpárokra. Húrváltás külön vonóval és kötve.
- Az ütemszúly és a vonókezelés összefüggései.
- Vonóbeosztási formák a különböző ritmusképletek megszólaltatásakor.
A szép hang iránti igény felkeltése már a pengetés és az első vonóhúzási feladatok során.

Zenei ismeretek

- Kottaolvasás továbbfejlesztése a tananyag hangkészletén belül alt–kulcsban.
- Metrum, mérőütés, tempó.
- Ütem: 2/4, 4/4, 3/4.
- Hangjegyértékek: az egész, fél, pontozott fél, negyed, nyolcad, triola, tizenhatod és szüneteik.
- Felütés.
- Nyújtópont a fél, a negyed és a nyolcad érték mellett.
- Módosítójelek.
- Előjegyzés.
– Hangközök: szekundok, tercek, tiszta kvart, kvint, szextek, szeptimek, oktáv ismerete.
- A hármashangzat fogalma.
- Dallamsorok formai tagolódása. Zenei összefüggések.
- Memóriafejlesztés.
- Társas zene: egyszerű kétszólamú tanulmányok a tananyagból.
- Dúr és moll tonalitás, a párhuzamos hangnem fogalma.
- Kromatika, kánon.
- Memóriafejlesztés.

Ajánlott tananyag

- Paksa Katalin: Magyar népzene története (Balassi Kiadó, 1999.)
Dobszay László: A magyar dal könyve
Garlej–Gonzales: Méthode d’Alto Vol. 1. (Editions Henry Lemoine, Paris)
Alberto Curci: Tecnica fondamentale della viola, Parte Prima (Editioni Curci, Milano)
Dénes – Szászné Réger J.: Hegedű ABC (alt–kulcsban, kvinttel lejjebb)
Dénes–Kállay–Lányi–Mező: Hegedűiskola I. (alt–kulcsban, kvinttel lejjebb)
Sándor–Járdányi–Szervánszky: Hegedűiskola I. (alt–kulcsban, kvinttel lejjebb)

Követelmény

- Sajátítsa el a természetes mozgásműveleteket, ha kell, a tanár segítségével korrigáljon.
Alakuljon ki a tanuló játékkészsége az évfolyamban megjelölt hangkészleten belül – egyszerű ritmusok alkalmazásával, mérsékelt tempóban.
Olvasson folyamatosan abszolút hangnevekkel alt–kulcsban, törekedjen a tiszta intonációra.
Ismerje a dinamikára és tempóra vonatkozó zenei szakkifejezéseket.
Zeneművek nehézségi szintje: Schubert: Altató, Haydn: Dalocska, Rebikov: Dal szöveg nélkül, Mozart: Májusi dal.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyakorlat,
- Két előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok*A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása.*

- A brácsatartás és vonótartás fejlesztése,
- Ujjgyakorlatok a bal kéz ügyesítésére,
- Játékkészség a III. fekvésben,
- A II. fekvés és a félfekvés.

Vonókezelési feladatok:

- a détaché játékmód fejlesztése különböző vonórészekben,
- legato (2, 4, 8 hang kötésével is), portato,
- a martelé játékmód előkészítése nyugodt tempóban, éneklő jelleggel.
- A magyar népdalok játékaival kapcsolatos nehezebb vonóbeosztási formák.
- Nagy és kis „nyújtott” és „éles” ritmus, legato is, valamint a szinkópa.

Zenei ismeretek

- Új ritmikai elem:
- A harmincketted és a szinkópák nehezebb formái.
- A hármashangzat és fordításai.
- A dominánsszeptim hangzat.
- Tonika, szubdomináns, domináns – hangzatfűzésben.
- Kvintkör, klasszikus periódus.
- Két- és háromtagú kis formák elemzése.
- Ékesítések: előke, utóka, trilla,
- Memóriafejlesztés.

Ajánlott tananyag

Garlej–Gonzales: Méthode d’Alto Vol. 1–2. (Editions Henry Lemoine, Paris)
Alberto Curci: Tecnica fondamentale della viola, Parte Prima – Parte Seconda (Editioni Curci, Milano)
Bezrukov–Oznobisev: Alapfokú technika a brácsajátékban
Wohlfahrt: 60 etűd (Hofmeister)
Kayser: 36 etűd op. 20 I. kötet (Hofmeister)
Delphin Alard: Etűdök brácsára I. (Real Musical, Madrid)
Bruni: 25 gyakorlat

Követelmény

A tanulónak legyen önálló elképzelése, a tanult fekvésekben.
Legyen biztonságos, tiszta intonációja.
Vibratója legyen szép hangú és tudja azt helyesen alkalmazni a zenei kifejezésekben.
Rendelkezzék biztos helyezkedő képességgel, billentéssel.
A zeneművek nehézségi szintje:
Sosztakovics: Gavott,
Bartók: Kánon,
Farkas Ferenc: Arioso,
Hasse: Két tánc.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyakorlat,
- Két előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- Ujjgyakorlatok a bal kéz ügyesítésére és a helyezkedő készség kialakítására.
- Jártasság a IV–V. fekvésben.
- Egyszerűbb fekvésváltások,
- A vibrato fejlesztése,
- Trilla, és ékesítések előkészítése,
- Dúr és moll skálák fekvésekben, fekvésváltással.

Zenei ismeretek

- A hangnemkapcsolatok fokozott ismerete.
- A legalapvetőbb zenei karakterek: dolce, espressivo, risoluto.
- Klasszikus táncok.
- Romantikus karakterdarabok.
- A rondo, a szonátaforma és a barokk szvit felépítése.
- Alapvető zenei karakterek: grazioso, marcato.

Ajánlott tananyag

Wohlfahrt: 60 etűd (Hofmeister)
Kayser: 36 etűd op. 20 I. kötet (Hofmeister)
Ország: Brácsaiskola
Sitt: Brácsaiskola
Delphin Alard: Etűdök brácsára II. (Real Musical, Madrid)
Dancla: Etűdök op. 68
Palashko: 24 melodikus etűd op. 77
Bruni: Etűdök
Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 I. kötet
Bartók–Zathureczky: Gyermekeknek
Csajkovszkij: Chanson Triste
Rubinstein: Melodia

Követelmény

A tanuló legyen képes az eddig tanult vonástípusok használatára.
Rendelkezzen intonációs biztonsággal a tanult fekvésekben.
Ismerje az egyszerűbb fekvésváltásokat (azonos ujj, üres húr).
Alkalmazza a vibratot a zene kifejező megformálása során.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyakorlat,
- Két előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- Ismerje a VI–VII. fekvést is.
  - A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.
- Legyen képes az alapvonásokat gyors tempóban is alkalmazni.
- Legyen képes a kombinált vonások játékára.
- Tudjon háromtávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Ismerkedjen meg a XX. századi és a kortárs irodalom hangzásvilágával.
- Legyen képes elmélyedni a művek zenei, tartalmi elemzésében.
- Keresse a zenei mondanivaló kifejezésének lehetőségeit; hangszeres mozgásait az adott zenei tartalom színes, érzelem gazdag megszólaltatásának igénye irányítsa.
- Legyen képes tudatos, aprólékos és elemző gyakorlásra a tanár útmutatásainak megfelelően.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II. kötet (Hofmeister)
Ország: Brácsaiskola
Sitt: Brácsaiskola
Delphin Alard: Etűdök brácsára II–III. (Real Musical, Madrid)
Dancla: Etűdök op. 68
Palashko: 24 melodikus etűd op. 77
Bruni: Etűdök
Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 I. kötet
Bartók: Este a székelyeknél
Weiner: Rókatánc
Mendelssohn: Dal szöveg nélkül
Zelter: Esz–dúr koncert
Leopold Mozart: D–dúr koncert
Wagenseil: Esz–dúr koncert
Romberg: Rondo
Breval: Concertino in A
Barokk és preklasszikus szonáták
Bartha: 25 előadási darab

Követelmény

Rendelkezzen intonációs biztonsággal a tanult fekvésekben.
Ismerje a közvetítőhangok szerepét.
Alkalmazza a vibratot a zene kifejező megformálása során.
Legyen képes az eddig tanult vonásnemek összetett alkalmazására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyakorlat
- Két előadási darab lehetőleg kotta nélkül

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat**2. évfolyam „B” tagozat****Fejlesztési feladatok**

Az „A” tagozat követelményein felül:

- Az alt- és violinkulcs használata.
- A vibrato kialakítása.
- Jártasság a III.– II.– és félfekvésben.
- Egyszerűbb fekvésváltások.
- Kettősfogások fekvésváltás nélkül.
- Hangsorok és hármashangzataik két vagy három oktávon.
- Vonás gyakorlatok: kombinált vonások, martelé, staccato játékmód
- Hangsorok, etűdök és zenei anyagok kotta nélküli előadása.

Ajánlott tananyag

Garlej–Gonzales: Méthode d’Alto Vol. 2. (Editions Henry Lemoine, Paris)
Alberto Curci: Tecnica fondamentale della viola, Parte Seconda (Editioni Curci, Milano)
Bezrukov–Oznobisev: Alapfokú technika a brácsajátékban
Wohlfahrt: 60 etűd (Hofmeister)
Kayser: 36 etűd op. 20 I. kötet (Hofmeister)
Delphin Alard: Etűdök brácsára I. (Real Musical, Madrid)
Bruni: 25 gyakorlat

Követelmény:

A művek jellegéből adódó helyes tempóvétel.
Törekedjen szép hangú, dinamikailag árnyalt előadásra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Az „A” tagozat követelményein felül

- Háromtávós skálák hangzat felbontásokkal
- Kettősjáték fejlesztése fekvésváltással is
- Lassú tartott hangok játéka
- Vibrato fejlesztése éneklő művek előadásánál
- Staccato, „vetett” vonás, arpeggio

Zenei ismeretek

- Szűkített és bővített hármashangzat, domináns szeptimakkord.
- A rondo, a szonátaforma és a barokk szvit felépítése.
- Alapvető zenei karakterek: grazioso, marcato

Ajánlott tananyag

Bloch: Hangsoriskola
Bloch: Ujjgyakorlatok
Mazas: Etudes speciales op. 36 I. kötet
Dont: Gradus ad Parnassum I–II.
Kayser: Etűdök I–II.
Delphin Alard: Etűdök II.
Handoskin: Koncert
Hubay: Gyermejjelenetek
Klengel: G–dúr Concertino (cselló–zongora átirat)
Martini: Concerto D (cselló–zongora átirat)
Barokk szonáták
Bartha: 25 előadási darab brácsára

Követelmény

A tanuló szép hangon, törésmentesen váltson fekvést.
Játsszon gyorsabb mozgású darabokat szép hangon, helyes értelmezéssel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- Ismerje a VI–VII. fekvést is.
- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.
- Legyen képes az alapvonásokat gyors tempóban is alkalmazni.
- Legyen képes a kombinált vonások játékára.
- Tudjon háromoktávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.
- Ismerje a fekvésváltás különböző módzatait, törekedjen a fekvésváltás vonóvezetéssel való ritmikai összehangoltságára, helyesen alkalmazza a közvetítő hangokat a gyakorlás folyamán.
- Legyen képes felbontott terc, szext és oktáv meneteket játszani.

Zenei ismeretek

- A klasszikus formák szerkezete játékához vezető játékmód kialakítása
- A barokk formák szerkezete, előadásmódja
- A kortárs pedagógiai művek elemzése tanári segédlettel
- Romantikus karakterdarabok értelmezése
- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Ismerkedjen meg a XX. századi és a kortárs irodalom hangzásvilágával.
- Legyen képes elmélyedni a művek zenei, tartalmi elemzésében.
- Keresse a zenei mondanivaló kifejezésének lehetőségeit; hangszeres mozgásait az adott zenei tartalom színes, érzélem gazdag megszólaltatásának igénye irányítsa.
- Legyen képes tudatos, aprólékos és elemző gyakorlásra a tanár útmutatásainak megfelelően.

Ajánlott tananyag

- Dancla: Etűdök op. 68
Mazas: Etűdök op. 3
Bruni: 25 gyakorlat
Országgh: Brácsaiskola (a 45–nél magasabb sorszámúak közül)
Mazas: Etűdök op. 36
Dont: Gradus ad Parnassum op. 38, II–III. kötet
Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37
Campagnoli: 41 gyakorlat
Bezrukov–Oznobisev: Alapfokú technika a brácsajátékban (Muzika, Moszkva)
Kayser: 36 etűd op. 20 II–III. kötet (Hofmeister)
Országgh: Brácsaiskola
Sitt: Brácsaiskola
Delphin Alard: Etűdök brácsára II–III. (Real Musical, Madrid)
Dancla: Etűdök op. 68
Palashko: 24 melodikus etűd op. 77
Bruni: Etűdök
Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II–III. kötet
Mazas: Etűdök Op. 36 I–II. kötet
Campagnoli: 41 gyakorlat
Ševčík: Gyakorlatok op. 1–8.
Schradiack: Ujjgyakorlatok
Bloch: Hangsoriskola
Bartók: Este a székelyeknél
Weiner: Rókatánc
Mendelssohn: Dal szöveg nélkül
Zelter: Esz–dúr koncert
Leopold Mozart: D–dúr koncert

Wagenseil: Esz–dúr koncert
Romberg: Rondo
Breval: Concertino in A
Barokk és preklasszikus szonáták
Telemann: G–dúr koncert
Vivaldi: G–dúr koncert
Chr. Bach: c–moll koncert
Maros: Balkán szvit
Hubay: Mese
Hubay: A kép előtt

Követelmény

A tanuló hangszerkezelése legyen perspektivikusan megalapozott.

Tudjon önállóan könnyebb kamara, zenekari és szóló műveket megfelelő zenei karakterekkel és dinamikával elsajátítani.

Képes legyen az önálló gyakorlásra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után *Az „A” tagozat végén*

A tanuló ismerje

- a hangszer és a vonó felépítését, részeit, hangszerének gondozását és megóvását,
- a fontosabb tempó és karakterjelzéseket, valamint a dinamikára vonatkozó jeleket,
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket,
- a hangsorok előjegyzését és ujjrendjét,
- a hangképzés főbb fiziológiai törvényszerűségeit (a vonás iránya, a vonó sebességének, nyomásának és a hídtól való távolságának összefüggése),
- a gyakran előforduló ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást,
- a zenei alapkarakterekhez (dolce, grazioso, espressivo, risoluto) tartozó vonókezelést,
- a tanult anyagban előforduló tempó– és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, születési dátumát, a korszakot, amelyben élt és alkotott, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
- a tanulandó darab vagy mű formáját.

Legyen képes

- a zenei anyagot életkora és egyéni képességei, illetve készsége szintjén kotta– és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően megszólaltatni,
  - ujjrenddel és vonásjelzéssel gondosan ellátott könnyebb zenei anyagot mérsékelt tempóban lapról eljátszani,
  - szokatlan nehézséget nem támasztó könnyebb művet ujjrenddel és vonásjelzéssel ellátni,
  - technikai eszközeit a stílusos és kifejező játék szolgálatába állítani,
  - tájékozódni, szabad fekvésváltással közlekedni a fogólapon, törekedve az igényes intonációra,
  - az alapvonások, valamint a dallamnak, ritmusnak, dinamikának megfelelő vonóbeosztás alkalmazására,
  - szép hangon való, karakteres előadásra,
  - a megismert mozgások, izomérzetek felidézésére, tudatos alkalmazására.
- Kottaolvasási készsége legyen olyan szintű, hogy belső elképzelés vezesse játékát.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak pódiumon történő bemutatásával:

- Két különböző jellegű gyakorlat,
- Egy versenymű saroktétele,
- Egy lassú és egy gyors tétel egy barokk szonátából.

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Brácsa főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Két különböző stílusú zongorakíséretes előadási darab.

– Egy versenymű és egy szonáta saroktétele (barokk szonáta esetén két tétel); versenyművek: Händel: h–moll brácsaverseny I. tétel, Telemann: G–dúr brácsaverseny I–II. tétel, vagy III–IV. tétel, Chr. Bach: c–moll brácsaverseny I. vagy III. tétel; szonáták: Bonporti: Due invenzioni; nehézségi szintjén.

– Egy előadási darab és 1 kamaramű; előadási darabok: Brácsamuzsika I–III. (EMB); Frescobaldi: Toccata, Wieniawski: Álmodozás; kamaraművek: M. Haydn: Szonáták, Bartók: 44 duó (W. Primrose) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

– Egy háromoktávós (mélyebb fekvésekből induló) hangsor, akkordfelbontásokkal.

– Két különböző technikai jellegű etűd; Dancla: Etűdök op. 68; Mazas: Etűdök op. 36 I–II. kötet; Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II–III. kötet; Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37; Kaiser: 36 etűd op. 20 III. kötet nehézségi szintjén.

– Egy brácsaverseny–saroktétel; Händel: h–moll brácsaverseny III. tétel, Vanhal: C–dúr brácsaverseny, Zelter: Esz–dúr brácsaverseny nehézségi szintjén.

– Egy zongorakíséretes darab vagy egy szonátatétel, vagy két barokk szonátatétel; Brácsamuzsika I–III. (EMB), Csajkovszkij: Melódia, Marcello: F–dúr szonáta, Corelli: Szonáták (Nagy S.) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

5. évfolyam „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok fő célja, az alapfokon megszerzett felkészültség megtartása mellett, a zenei műveltség elmélyítése és a zenélési kedv ébrentartása.

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.
- Legyen képes az alapvonásokat gyors tempóban is alkalmazni.
- Tudjon háromoktávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Keresse a zenei mondanivaló kifejezésének lehetőségeit; hangszeres mozgásait az adott zenei tartalom színes, érzelem gazdag megszólaltatásának igénye irányítsa.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II–III. kötet (Hofmeister)
Ország: Brácsaiskola
Sitt: Brácsaiskola
Delphin Alard: Etűdök brácsára II–III.(Real Musical, Madrid)
Dancla: Etűdök op. 68
Palashko: 24 melodikus etűd op. 77
Bruni: Etűdök
Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II–III. kötet
Mazas: Etűdök Op. 36 I–II. kötet
Campagnoli: 41 gyakorlat
Ševčík: Gyakorlatok op. 1–8.
Schradiack: Ujjgyakorlatok
Bloch: Hangsoriskola
Bartók: Este a székeleyknél
Weiner: Rókatánc
Mendelssohn: Dal szöveg nélkül
Zelter: Esz–dúr koncert
Leopold Mozart: D–dúr koncert
Wagenseil: Esz–dúr koncert
Romberg: Rondo
Breval: Concertino in A
Barokk és preklasszikus szonáták
Telemann: G–dúr koncert
Vivaldi: G–dúr koncert
Chr. Bach: c–moll koncert
Maros: Balkán szvit
Hubay: Mese
Hubay: A kép előtt

Követelmény:

Őrizze meg játékkészségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül vagy kamaramű.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.
- Tudjon háromoktávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Keresse a zenei mondanivaló kifejezésének lehetőségeit; hangszeres mozgásait az adott zenei tartalom színes, érzelem gazdag megszólaltatásának igénye irányítsa.
- Legyen képes tudatos, aprólékos és elemző gyakorlásra a tanár útmutatásainak megfelelően.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II–III. kötet (Hofmeister)
Ország: Brácsaiskola
Sitt: Brácsaiskola
Delphin Alard: Etűdök brácsára II–III.(Real Musical, Madrid)
Dancla: Etűdök op. 68
Palashko: 24 melodikus etűd op. 77
Bruni: Etűdök
Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II–III. kötet
Mazas: Etűdök op. 36 I–II. kötet
Campagnoli: 41 gyakorlat
Ševčík: Gyakorlatok op. 1–8.
Schradiack: Ujjgyakorlatok
Bloch: Hangsoriskola
Bartók: Este a székeklyeknél
Weiner: Rókatánc
Mendelssohn: Dal szöveg nélkül
Zelter: Esz–dúr koncert
Leopold Mozart: D–dúr koncert
Wagenseil: Esz–dúr koncert
Romberg: Rondo
Breval: Concertino in A
Barokk és preklasszikus szonáták
Telemann: G–dúr koncert
Vivaldi: G–dúr koncert
Chr. Bach: c–moll koncert
Maros: Balkán szvit
Hubay: Mese
Hubay: A kép előtt

Követelmény:

Őrizze meg játékkészségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül vagy kamaramű.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása.

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.
- Tudjon háromoktávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Legyen képes tudatos, aprólékos és elemző gyakorlásra a tanár útmutatásainak megfelelően.
- Ismerkedjen meg a társas zenélés különböző formáiban alkalmazandó technikákkal.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II–III. kötet (Hofmeister)
Ország: Brácsaiskola
Sitt: Brácsaiskola
Delphin Alard: Etűdök brácsára II–III. (Real Musical, Madrid)
Dancla: Etűdök op. 68
Palashko: 24 melodikus etűd op. 77
Bruni: Etűdök
Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II–III. kötet
Mazas: Etűdök Op. 36 I–II. kötet
Campagnoli: 41 gyakorlat
Ševčík: Gyakorlatok op. 1–8.
Schradiék: Ujjgyakorlatok
Bloch: Hangsoriskola
Bartók: Este a székelyeknél
Weiner: Rókatánc
Mendelssohn: Dal szöveg nélkül
Zelter: Esz–dúr koncert
Leopold Mozart: D–dúr koncert
Wagenseil: Esz–dúr koncert
Romberg: Rondo
Breval: Concertino in A
Barokk és preklasszikus szonáták
Telemann: G–dúr koncert
Vivaldi: G–dúr koncert
Chr. Bach: c–moll koncert
Maros: Balkán szvit
Hubay: Mese
Hubay: A kép előtt

Követelmény:

Őrizze meg játékkészségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül vagy kamaramű.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása.

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Ismerkedjen meg a XX. századi és a kortárs irodalom hangzásvilágával.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II–III. kötet (Hofmeister)
Országgh: Brácsaiskola
Sitt: Brácsaiskola
Delphin Alard: Etűdök brácsára II–III.(Real Musical, Madrid)
Dancla: Etűdök op. 68
Palashko: 24 melodikus etűd op. 77
Bruni: Etűdök
Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II–III. kötet
Mazas: Etűdök Op. 36 I–II. kötet
Campagnoli: 41 gyakorlat
Ševčík: Gyakorlatok op. 1–8.
Schradiack: Ujjgyakorlatok
Bloch: Hangsoriskola
Bartók: Este a székeleyknél
Weiner: Rókatánc
Mendelssohn: Dal szöveg nélkül
Zelter: Esz–dúr koncert
Leopold Mozart: D–dúr koncert
Wagenseil: Esz–dúr koncert
Romberg: Rondo
Breal: Concertino in A
Barokk és preklasszikus szonáták
Telemann: G–dúr koncert
Vivaldi: G–dúr koncert
Chr. Bach: c–moll koncert
Maros: Balkán szvit
Hubay: Mese
Hubay: A kép előtt

Követelmény:

Őrizze meg játékkésztségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

Továbbképző évfolyamok „B”tagozat”

5. évfolyam „B”tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.
- Legyen képes az alapvonásokat gyors tempóban is alkalmazni.
- Tudjon háromtávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Keresse a zenei mondanivaló kifejezésének lehetőségeit; hangszeres mozgásait az adott zenei tartalom színes, érzelem gazdag megszólaltatásának igénye irányítsa.

Ajánlott tananyag:

Mazas: Etudes speciales op. 36. I. II.
Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37.
Kayser: 36 etűd op. 20. (Hofmeister)
Kreutzer: 42 etűd (alt–kulcsban)
Rode: 24 caprices (alt–kulcsban)
Bruni 25 gyakorlat
Alard: Etűdök brácsára (Real Musical)
Országgh: Brácsaiskola
Ševčík: Fekvésváltó gyakorlatok op. 8.
Flesch: Hangsoriskola
Hoffmeister: 12 etűd
Zelter: Esz–dúr koncert
Telemann: G–dúr koncert
Telemann: G–dúr kettősverseny
Vanhel: C–dúr koncert
Hofmeister: B–dúr és D–dúr koncert
Vivaldi: G–dúr koncert (in C)
Haydn: C–dúr gordonkaverseny
Mozart: Klarinétverseny
Leopold Mozart: D–dúr koncert
Wagenseil: Concerto
Stamitz: F–dúr, A–dúr és D–dúr koncertek
Forsyth: Brácsaverseny
Rolla: Brácsaversenyek
Chr. Bach: c–moll koncert
Ph. E. Bach: Brácsaverseny
J. S. Bach: Csellószvittek, Hegedű szólószonáták és Partiták
Telemann: 12 szólófantázia
Brácsamuzsika I–II–III.
Hummel: Fantázia
Csajkovszkij: Évszakok
Kayser: 36 etűd op. 20 II–III. kötet (Hofmeister)
Delphin Alard: Etűdök brácsára II–III.(Real Musical, Madrid)

Követelmény

Őrizze meg játékkészségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két etűd,
- Egy szonáta–tételpár, vagy koncert saroktételle kotta nélkül.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

– A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.

– Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.

Tudjon háromtávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.

–

Zenei ismeretek

– Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.

– Keresse a zenei mondanivaló kifejezésének lehetőségeit; hangszeres mozgásait az adott zenei tartalom színes, érzelem gazdag megszólaltatásának igénye irányítsa.

– Legyen képes tudatos, aprólékos és elemző gyakorlásra a tanár útmutatásainak megfelelően.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II–III. kötet (Hofmeister)

Ország: Brácsaiskola

Sitt: Brácsaiskola

Delphin Alard: Etűdök brácsára II–III. (Real Musical, Madrid)

Dancla: Etűdök op. 68

Palashko: 24 melodikus etűd op. 77

Bruni: Etűdök

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II–III. kötet

Mazas: Etűdök Op. 36 I–II. kötet

Campagnoli: 41 gyakorlat

Ševčík: Gyakorlatok op. 1–8.

Schradiack: Ujjgyakorlatok

Bloch: Hangsoriskola

Bartók: Este a székeklyeknél

Weiner: Rókatánc

Mendelssohn: Dal szöveg nélkül

Zelter: Esz–dúr koncert

Leopold Mozart: D–dúr koncert

Wagenseil: Esz–dúr koncert

Romberg: Rondo

Breval: Concertino in A

Telemann: G–dúr koncert

Vivaldi: G–dúr koncert

Chr. Bach: c–moll koncert

Maros: Balkán szvit

Hubay: Mese

Hubay: A kép előtt

Követelmény:

Őrizze meg játékkésztségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

– Két etűd,

– Egy előadási darab kotta nélkül,

– Egy koncert saroktétele kotta nélkül.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.
- Tudjon háromoktávós skálákat és akkordfelbontásokat futamban tisztán, szép hangon játszani.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Legyen képes tudatos, aprólékos és elemző gyakorlásra a tanár útmutatásainak megfelelően.
- Ismerkedjen meg a társas zenélés különböző formáiban alkalmazandó technikákkal.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II–III. kötet (Hofmeister)
Ország: Brácsaiskola
Sitt: Brácsaiskola
Delphin Alard: Etűdök brácsára II–III. (Real Musical, Madrid)
Dancla: Etűdök op. 68
Palashko: 24 melodikus etűd op. 77
Bruni: Etűdök
Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II–III. kötet
Mazas: Etűdök Op. 36 I–II. kötet
Campagnoli: 41 gyakorlat
Ševčík: Gyakorlatok op. 1–8.
Schradiék: Ujjgyakorlatok
Bloch: Hangsoriskola
Bartók: Este a székelyeknél
Weiner: Rókatánc
Mendelssohn: Dal szöveg nélkül
Zelter: Esz–dúr koncert
Leopold Mozart: D–dúr koncert
Wagenseil: Esz–dúr koncert
Romberg: Rondo
Breval: Concertino in A
Telemann: G–dúr koncert
Vivaldi: G–dúr koncert
Chr. Bach: c–moll koncert
Maros: Balkán szvit
Hubay: Mese
Hubay: A kép előtt

Követelmény:

Őrizze meg játékkészségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két etűd,
- Egy előadási darab kotta nélkül,
- Egy koncert saroktétele vagy szonáta tétel kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése, ismeretek átadása

- A tanuló billentése legyen rugalmas izomzatú, fekvésváltása legyen olyan könnyed és folyamatos, amely képessé teszi őt az egyenletes, ritmikus játékra.
- Legyen biztos helyezkedő képessége, megfelelő billentése a magasabb fekvésekben is.

Zenei ismeretek

- Ismerje a játszott művek harmóniai és formai szerkezetét, ismerje a művek stílusjegyeit.
- Ismerkedjen meg a XX. századi és a kortárs irodalom hangzásvilágával.

Ajánlott tananyag

Kayser: 36 etűd op. 20 II–III. kötet (Hofmeister)
Sitt: Brácsaiskola
Delphin Alard: Etűdök brácsára II–III. (Real Musical, Madrid)
Dancla: Etűdök op. 68
Palashko: 24 melodikus etűd op. 77
Bruni: Etűdök
Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II–III. kötet
Mazas: Etűdök Op. 36 I–II. kötet
Campagnoli: 41 gyakorlat
Ševčík: Gyakorlatok op. 1–8.
Schradiack: Ujjgyakorlatok
Bloch: Hangsoriskola
Bartók: Este a székelyeknél
Weiner: Rókatánc
Mendelssohn: Dal szöveg nélkül
Zelter: Esz–dúr koncert
Leopold Mozart: D–dúr koncert
Wagenseil: Esz–dúr koncert
Romberg: Rondo
Breval: Concertino in A
Telemann: G–dúr koncert
Vivaldi: G–dúr koncert
Chr. Bach: c–moll koncert
Maros: Balkán szvit
Hubay: Mese
Hubay: A kép előtt

Követelmény:

Őrizze meg játékkésztségét és intonációs biztonságát az eddig elsajátított technikai szinten, és fejlessze tovább hangszeres technikáját a megtanulandó zeneművek, illetve zenei stílusok elvárásai szerint.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két etűd,
- Egy előadási darab kotta nélkül (vagy kamaramű),
- Egy koncert saroktétele kotta nélkül.

Követelmény a továbbképző évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat végén

Ismerje a tanuló és tudja alkalmazni a virtuózabb vonásfajtákat.

Legyen képes a tanuló

- a zenei kifejezés szolgálatába állítva a játék folyamata alatt is tudatosan irányítani, szabályozni hangszeres műveleteit,
- kettősfogás–meneteket kötött formában és külön vonással, détachéval is megoldani,
- egyenletes futamokat megszólaltatni,
- mindenkor kifejező és dinamikailag gazdagon árnyalt hangképzéssel játszani,
- egyéni adottságai szintjén olyan művészi szándékú kifejezőmódra, amely összefüggő egységben tükrözi zenei tudása és képzelőereje fejlettségét, hangszeres felkészültségét, valamint előadókészségének érettségét.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- természetes, oldott hangszerkezelésre,
- a különböző hangsorokat 3 oktávon keresztül akkordfelbontásokkal, tisztán, ritmikusan, élénk tempóban játszani,
- különböző módon vibrálni,
- a jobb és bal kéz játékának összehangolására,
- a legfontosabb zenei alapkarakterek megjelenítésére és a hozzájuk kapcsolódó alapvonások alkalmazására,
- dinamikailag árnyalt és kifejező hangképzésre.

Rendelkezők

- képzett hallással,
- biztos memóriával,
- koncentrációképességgel,
- megfelelő lapról olvasási készséggel.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Brácsa főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Két különböző stílusú zongorakíséretes előadási darab.

– Egy versenymű és egy szonáta saroktétele (barokk szonáta esetén két tétel); versenyművek: Händel: h–moll brácsaverseny I. tétel, Telemann: G–dúr brácsaverseny I–II. tétel, vagy III–IV. tétel, Chr. Bach: c–moll brácsaverseny I. vagy III. tétel; szonáták: Bonporti: Due invenzioni; nehézségi szintjén.

– Egy előadási darab és egy kamaramű; előadási darabok: Brácsamuzsika I–III. (EMB); Frescobaldi: Toccata, Wieniawski: Álmodozás; kamaraművek: M. Haydn: Szonáták, Bartók: 44 duó (W. Primrose) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy háromtávós (mélyebb fekvésekből induló) hangsor, akkordfelbontásokkal.
  - Két különböző technikai jellegű etűd; Dancla: Etűdök op. 68; Mazas: Etűdök op. 36 I–II. kötet; Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II–III. kötet; Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37; Kayser: 36 etűd op. 20 III. kötet nehézségi szintjén.
  - Egy brácsaverseny–saroktétel; Händel: h–moll brácsaverseny III. tétel, Vanhal: C–dúr brácsaverseny, Zelter: Esz–dúr brácsaverseny nehézségi szintjén.
    - Egy zongorakíséretes darab, vagy egy szonátatétel, vagy két barokk szonátatétel; Brácsamuzsika I–III. (EMB), Csajkovszkij: Melódia, Marcello: F–dúr szonáta, Corelli: Szonáták (Nagy S.) nehézségi szintjén.
- A vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő mennyiségű, méretű és minőségű hangszer tartozékokkal (tok, vonó, gyanta).
Hangszerenként évente legalább két garnitúra húrkészlet.
Zongora, vagy pianínó.
Legalább 2 db kottatartó.
Metronóm.